בס"ד

שטר בירורין

עם כל "זכותי" הבעלי דין - המגיע להם ע"פ הלכה לכו"ע - בלי שום חולק כלל

הבהרה: (א), כל בעל דין ואף 'תובע' [בין במענגר' ובין באישות] יש לו הוכות; לעמוד על נוסח שט"ב זה דוקא המענין לו לו את כל 'זכותיו' המגיעים לו ע"פ כל הפוסקים בלי שום חולק כלל. (ב), וכש"כ 'נתבע' שבכחו להסתכל אף על מיעוט פוסקים, על מהרים מרב (פראג, תתקכ), מהרי"ם (מיץ, אה"ע כ"ז), מהרי"ם זכות (ר"ג, ר"ד), תורת חיים (צ"ג, צ"ד), בני משה (ג"א), פרמב"א (מיב, פ"ט), רמ"א (שו"ת, ק"ז), חיב (קס"ט), ביאור הגר"א (י"ד, י"ח), שיבת ציון (צ"ח), מהרי"ם הבהן (מיס, י"ט), בית יצחק (מיס אה"ע, ח"ב, אות ט' וכ), רמ"ץ (מיס ח), אבני חפץ (קע"א), ברכת חיים (נ"ב, אות י"ב, נ"ד, אות ו' וח), תשובה"נ (מיב, חל"ו), א"כ כש"כ שיש לו כח לעמוד על 'זכותיו' המגיעים לו אליבא דס"ע וכבל. (ג), ומ"מ ברור; שנתבע הטוכן לחתום על נוסח זה, ומ"מ מלחתום על נוסח שמושיטים לו המקפוח אפילו רק מ'מנאי' א' שבבאן, יש לו דין 'ציית דיך' גמור. וכיון דליכא שום אמתלא לבי"ד, שיאמר מלדיין ע"פ נוסח זה, וכדלקמן (מקוחות, אות א' וכ), א"כ פשוט דאם לא יצמא ברד המסכים לדון ע"פ נוסח זה, אז הוי כליכא ברי' כלל. (ד), ובפרט לפי המצב כהיום בבתי דין; שכל גדולי הדורנו צוועקים על מצב הענוים שהוא נורא ואיום, וכמשל"כ באר משה (מיד, ק"ס"ח, מיה מקרקמה, ושם ק"ע), אבן ישראל (מיח, ב), שבה"ל (מיח, ר"נ, מיח ש, ושי"ב, מ"ט, ופ"ה). מה שעיקר הגורם לזה הוא מה שכל 'קעיס' הוא 'יחוד' נקי לדיריינים, מה שזהו בגינוד הנמור לגדרי 'שסי' בטלה; דאמור לדיין לקח שכי מה 'שהיה יכול להזוויח אילו היה לו מלאכה', דאינו מוחר ליקח רק 'ציצוי' הפסידו ממש מה שהתבטל ממלאכה שיש לו, ואף המבטל עצמו מלעסוק בשום מלאכה כדי שיהא פנוי לדון, אינו מוחר ליקח שכי רק מ'מס הקהל' מה שכל בני העיר משלמים (ולא רק הבעל' שיש להם ד"ח), וגם צריך שיקבלו אותה כשכי קבוע ('שבועי' או 'חודש', ולא לפי הטעות שיחשבים ודנים), דאם חסר אחד משני תנאים אלו אז אינו 'שכי שבטלה' רק 'שכי דיק', מה דקימל שהנטלו מ' דיניו בטלים וכמבואר בשו"ע (מיס ס, ב, מ"ה) ע"ש. וגם ע"י ה'עונים' המשמשים להם כ'סרסורים', (וכדלקמן (מקוחות, אותות א' ח). בודאי משוט, דלא רק שראוי מחויב להסקר אע"ל לתלות עצמו ורכשו על דעת אנשים הרוצים להכיר להתדיין ע"פ נוסח שכ"ב מה שבדו מלבם

מודים אנחנו בעלי דין החתומים מטה שקבלנו עלינו את הדיינים: הרה"ג _____ שליט"א, והרה"ג _____ שליט"א, והרה"ג _____ שליט"א, לדון ולהורות לנו בדבר הסכסוך שיש בינינו - [בעניין: _____], ע"פ התנאים דלהלן:

[א], שכל ניהול הד"ת והפסק דין - יהיה ע"פ "דין גמור", [דהיינו בלי שום ויתור כלל מן הזכיות שע"פ ד"ת גמור[א]], הכולל זכות "קים לי" - ע"פ המבואר בכללי הפוסקים[ב]], ועם חתימת כל הדיינים. [ב], שהפס"ד יינתן לנו עם "מהיכן דנתוני" בכתב, [דהיינו, עם פירוט כל ה"טענות ומענות", ועם ה"מקורות" וה"נימוקים" בהלכה מה שהפס"ד מבוסס עליהם[ג]]. [ג], ועם "זכות ערעור", [דהיינו, שאם יובא לפניהם "ערעור" בכתב על הפס"ד בתוך שלשים יום משהגיע הפס"ד לידינו, בהוכחת "טעות בד"מ" שע"פ היסודות המבוארים בכללי הפוסקים, אז לא נהיה חייבים לציית להפס"ד[ד]], וגם לא יהיה לה שום תוקף וכח בדינא דמלכותא כלל, זולת אם הדיינים יתקנו הפס"ד כפי דברי המערער, או שיוכיחו בכתב הפרכת דבריו ע"פ המבואר בכללי הפוסקים[ה]] - בתוך ל' יום משהגיע הערעור לידם]. [ד], ואנו מקבלים עלינו שלא להביא לבי"ד "טוען מקצועי" [מי שקבע עצמו להתפרנס מזה] לסייע לצדינו כלל - ואף לא בהסכמת הצדדים[ו]], וגם לא "טוען מקריי" - זולת בהסכמת צד השני[ז]]. [ה], תוקף שט"ב זה הוא רק בתנאי שהפס"ד הסופי יינתן לנו בתוך משך שנה מהיום[ח]]. ואז אם יתקיימו כל תנאים הנ"ל, מחוייבים אנחנו לציית לפסק דינם. ואם יארע, שעל אף שחתרו הדיינים אחר האמת [בין בדרישה וחקירה על "מציאות" של העובדא היכי דהוי, ובין בבירור ה"הלכה"] ביישרות כפי יכולתם מבלי לנטות הקו לשום צד, ועכ"ז טעו בלא יודעין ובשגגה, ולא נתעוררו ע"ז בתוך שלשים יום מעת שהגיע הפס"ד לידינו, וגם לא הרגישו בכך מעצמם כלל, אז אנו מוחלין להם על שגגתם בין בדיני אדם ובין מדי"ש[ט]]. תוקף שטר זה הוא בביטול כל מודעות ומודעא דמודעא עד סוכה"מ, וגם בתוקף המועיל ע"פ דד"מ, [כי ויתרתנו על זכיותינו שע"פ חוקי "ארביטרעישן"]. וכ"ז נעשה בקנין גמור אגב סודר במנא דכשר למקניא ביה דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא והכל שריר וקים

וחתמנו על זה[י] יום ____ פרשת _____, יום ____ לחודש _____ שנת תש"__ לפ"ק. פה _____ ניו יארק יצ"ו.

תובע\ת\ים _____ אדרעס _____ טעל. _____ סעל. _____

תובע\נתבע _____ אדרעס _____ טעל. _____ סעל. _____

נתבע\ת\ים _____ אדרעס _____ טעל. _____ סעל. _____

מקורות: (א), עי' פושו"ע (מיס יב, ב) שאי"א לוף על המשרה, וליכא שום חולק ע"ז. ומש"כ (שם, ב) שהדיינים יחרחקו מלקבל עליהם לדון דיון, זהו רק כלפי הדיין מציידו - שאינו חייב לקבל עליו לדון דין גמור - מחשש טעות, אבל ודאי שהבע"ד אכתי לא אבד את זכותו לזה וכמפורש (מסמ"ב) וכנ"ל. וכש"כ דלאור הענקת הי'מחלה - בודאי רשוב לא נשאר שום אמתלא אף להדיין - שיאמן מלקבל עליו הבהה. ב) ולקמן (הערה מ). ואדרבה, לדעתם של האורי (מנה פ"א), והיר רמ"ה (שו' ו, ב), והב"ח (מר, שם), והמרי' (שם) בשם המהר"ל מפראג, ותתומים (אורים שם, ד), ותפארת יעקב שם, ב), ומשכני"ר (קלקן, ח"ס מ), ומנרת (שם): אין ראוי להדיינים אף רק לתשתדל אצל הבע"ד או לייעצם שיבכרו את 'שטרה' יותר מן הדיין. אבל בזה מיהא ברע מודים; שאא"ל להכריחם על קבלת 'שטרה' בשרא, על אהלי יעקב (מהרח"ש, י"ח), מבר"ם (מיא, רפ"ז, ורע"ט), אבן השדם (נגון, נ"ט), שך (מיס ב, י), בכרש (סוף מנה, לדר מי שלי"ה), נאורי (נ"א), ד"ח (מיס מיב, נ"ט), מוטורי (קמא, ר"מ), בית ישראל (מיס, ב), עצי הלבנון (קלל), ויטן דוד (מיס, ר"מ), איך שעקעק על המכריחים לעשור' שאין להם כח לזה בשרא, וליכא אף חולק יחידאה ע"ז. [ועי' בדברי הגרלק בעל בנ"ש בספרו דרך עדותיך (הושע א, ז) איך שסכה על קדקוד ה'עשרנים'; דלא ע"ז כונו חזל באמרם (כ"מ ל, ב): שלא חרבה ירושלים אלא על שהעמידו דבריהם על דת. ופוק חזי, דכל ספרי שרח, כולל של מחברי המנהגים כהיום; שהם מלאים רבבות תשובות בר"מ ע"ד דין גמור]. ומעתה, אם כך הוא אפילו בדיינים צדיקים וקדושים, ואף כשלוקחים 'שכר בטלה' ע"פ גדרי הלוכה - ואין להם שום 'דיחוי' מן הגעת הדיון אצלם, ואף כשנותנים להבע"ד 'שטרה' אמיתית המקשר עכ"פ לוכה' - עד 'שליש' הוכות' ('המבואר בפוסקים, על פ"ש (יב, ב), שבריי (מיב, ק"מ ח), חת"ס (דיר, ר"ל מ. אה"ע, ק"ז), רבי מלכיאל (מיב, ק"ל), עני בן פתחא (מיס, י), ומנחי (מיב, ע"ז, אות ח. מיה, ק"ל)), ואף כשנותנים להם 'מהיכן דנתוני' (הבהה, אות ח')], והם מקפים מבית ומבחוץ עם 'בעיות' שונות הבינתנים אינטערעסך שלהם [ובדלקמן (אות ו, מקם ב)], ואינם נתתנים 'שטרה' אמיתית רק 'חיוך' בעלמא - מה שאינה קשור לשום הגבלה כלל, [ע"פ נוסח חדש של שט"ב שם שבדו מלבם]; בודאי דבבה"ג לש כלל מש"כ מהרי"ב ביר"ב (מיס, ומדכי נעשם (מיס, מ), ומכתם לדוד (מיס, ח, ומיה): דעכ"פ ראוי ונבון שהבע"ד יסכימו לאיזה ויתור לפנים משורה"ד ושלא להעמיד עצמם על דין. דפשוט וברור לכל מי שיש לו מה בקדקוד; דכל הססכים להתדיין אצלם על סמך 'אימוד דעתם' - ובטרם נתבע המחוזק, הוא בגדר 'מפקיר כל רכושר ממש. (ב), פשוט דכ"ז נגלל בדין גמור, עי' מהרי"א ששון (מ"ז): שהדיינים מחויבים לדון ע"פ 'קים לי'. ויותר מזה כתב בשפת"ח הרש (מיס ר, כ"ח), ומשנ; דכה אף בלי בקשת הבע"ד, דס"ס חייבים להעניק להם זכות 'קים לי', וכ"כ בשושנים לדוד (מא"ע, צ"ח), וכ"מ גם בקיצור תקנו כהן (קיח - קיט), וכל בחיים שיש (ל"ט), ובחושן האפוד (מיס כה, כללי ק"ל אות ג). וכן נקטו בפשטות להלכה ולמעשה: [בבריי (מיס שם, ח), ונתה"מ (שם כללי רני הפיסה, סכ"ט), ומנחי (מיד, ק"ז, אות ה. מיז, ק"ע, אות כ"ד. מיי, קס"א). ויותר מזה כתב הראש משביר (מיס ליח): דאם לא הענינו הדיינים זכות 'קים לי' אף שלא טענן כן הבע"ד מעצמו, מ"מ הפסד בטל. ואף יותר מזה כתבו מהרשך (מיב, ק"ז), ורשרים (מיס, רכ"ב), ותרי (קס"ח): דאפילו אם כבר 'הוציאו' מיד המחוזק בה"ג הדין חוור. ועכ"פ אין שום ספק בדבר דהכי קימל להלכה; דא"א לקפח הבע"ד בשרא מזכות החזק הזה המגיע להם, [כ"ז פשוט ולא נצרכה להדגישה רק לדוזתא דטלוא בבדי להשתבר מן הטועים. (ג), עי' פושו"ע (מיס יד, א' וב), ועי' נודבי' (תניינא, מיס א), שרם (מהרדיל מיב, פ"ד. ומהרדיל מיב, ק"א), מהרש"ם (מיד, י"ט), אוריין תליתאי (ק"ז): דכל שהנתבע בא ע"י 'הזמנה' הרל כדנע בכפיה' ולכ"ע חייבין לתן לו 'מהיכן דנתוני' אף כשלא התנה מקודם ע"ז בשרא, ועי' בשלה"ק (מס' ר"ה, מקור הרק"), ועי' נודבי' (מה"ת, מיס א) שכתב; שלא נחשד אצלו שום דיין שיאמן מליתן 'מהיכן דנתוני' - זולת אם לב יודע מרת נפשו שעיזות אות הדין ומתיירא שלא יתפס בקלקולתו. ואף לדברי הסמ"ע (יב, כ"ז) דסני בבתיה הטערם, ע"כ זה מיהא ברור לכ"ע ואף לדידיה, דזהו רק בסתמא כשלא התנה כלום, אבל ודאי שיש בכח מל נתבע ואפילו אם בא בלי 'הזמנה' וכש"כ ע"י הזמנה, להתנות; שאינו מקבל עליו לציית להפסד בלי 'מהיכן דנתוני' שעם הדינמוקים דוקא, על הנהה אשרי (מהרדיל פ"נ, ס', אות ח), ודין (שם ל"א, א), והמיטוגר (מיב, דף א ע"ב). (ד), עי' פושו"ע (מיס, כ"ה, ס"א): שטעות בר"מ מבטל את הפס"ד, ועי' רדב"ז (מ"ג, תס"ז. מיד. ג"ד), ורשר"ם (מיס, רכ"ב), ראש משביר (אה"ע כ"ח), פרת יוסף (מיס י"ד). זקן אהרן (מלי, ב), מר ואהלות (מיס, ב), חות יאיר (קס"ח), סמ"ע (כ"ה, ב), נתה"מ (שם, ב' ו'): דכהיום שהכל כתוב בספרים נחשב כל טעות שבניגוד לדריהם כ'טעות בדבר משנה', ובודאי דהכי קימל להלכה. ואין שום הנאין בדבר שבע"ד יסכים לקבל עליו שעות בר"מ' זולת אם רוצה להיות ניזוק בגמרי, (ומכש"כ בבני חיי (מיס מיא, ק"ע, קע"א), וע"ע מעין גנים (מבאר, מ"ב מיס, י"ד). וכל חכם וצורב יש בטוחו להבביע על טעות בר"מ, וכש"ש המבריס (אבקיר, י"מ), והרשרים (מיס, ז), והב"ח (ישנות, כ"ה): שכל תכלית נתינת 'מהיכן דנתוני' הוא בבדי שיוכל הבע"ד להראותה לחכמים' ולתלמידים ותיקין שידבה הוא. וכל מי שיש לו מה בקדקדו מבין, שנתינת 'מהיכן דנתוני' משמש בתומה בצורה וחזוקה להדיינים - שלא יטעו ותו הדין אף בשונג. ושיבדקו הדק היטב את הפסד' מרם שמוציאים אותה. ביודעם שיצטרכו ליתן דרוש להמבע' שאבד הרית... [ואם יטען משהו; שסן הנמגע לעשות כן בשום דאין לדבר סוף, דרי הבע' שכבר נתנו דין גמור' דמהיכן דנתוני' זה שנים רבות בלי שום פגע ומכשול בזה, מכחיש ומחיבם]. (ה), עי' אמרי בינה (מיס ה דיינים, ל"ח): דבנמצא טעות בר"מ אז הפסד בטל מאליו אף בלי הודאת והזרת הדיינים. (ו), דכיון שקבעו עצמם להתפרנס מזה, ונגע מאד לביטוס פרנסתם שצידם יצנו, הם מחוזקים להיות בגדר דשעים' המלמדין הבע"ד לטעון 'שקר', עי' משנה (אבות פ"א, מ"ח), רבינו יונה (שם), רשב"ץ (שם), מדרש שמואל (שם), תוס (שם), ביאור הגר"א (שם), מחזור ויטרי (תקל"א), ראש (כלל מ"ג, ח), פושו"ע (ז, י"ב, וס, ח), שנמ"ש (י"ז, ח), טרוזש (שם, מ"ז), דמ (מב"ר, א), שך (מב"ר, ל"ט), ושרוש (שם, מ"ו), המחנ"ן (שמות כ"ב, ח, אות ק"ז), תשוה"נ (מה"א, תשע"ז). ומ"מ יש כח לכל בע"ד לסמן בהם משום נ' טעמים: ראשית, משום הצרות' והעונשים שהם ממיטים על כלל ישראל ורל, וכדאיתא בגמרא (מנה מ"ז, ב): משרבו לוחשי לחישות בדין (פרש"י, שרבו הדיינין ומתלחשים עם הדיינים לפתוח פתח בזכות של זה ובזכות של זה) רבה דדין אף בישראל ונמתלקה השכינה, הי'. ושנית, משום הא'יסור' שבדבר להניחם בבבר, עי' שרע (מיס ס, ה) ורל: אין לדיין להניח לתלמיד בור שישב לפניו, שלא ישא ויתן עמו, ויטה מדרך האמת עכל, וא"כ כש"כ וקו' דאסור להניח אנשים לצם המוחזקים כשקרנים' מומחים - בעד בצע כסף, שיטאו בבר"ד לבשטש ולבלבל דעת הדיינים בלצנות ושקרותם, ודש. ושלישית - וזה העיקר, משום 'סולל' גמור מה שסמולים על הדיינים, היות שכל דין הוא ביחוד' נקי לדיריינים, וכיון שנמצאים כהיום הרבה בתי דין במקא מה שגורם לרתחרות' ביניהם על כל 'קעיס' מי שיכה בה, ויחוע שהטוענים הללו משמשים כ'סרסורים' לדיריינים - להביא להם ה'קעיס'עס' ע"פ ייעוצם לבע"ד היכן להתדיין, דרי מתיצר ע"ז 'בעיה' להדיינים לזכות אותה הצד; מי שהטוענר שלו כבר הכניס (או שבידו להכניס) לו יותר נידונים, והרי קימל בפושו"ע (ג, יב. ולק, כ"א): דכל דבר שיש לו להדיין הנאה, אפילו כשהוא רק 'בדרך רחוקה ונפלאה', כבר פוסל הדיין מלדון בדבר, וא"כ כש"כ וקו' 'בעיה' שבדרך 'קיובה' כ"כ. ועי' גמרא (מנה, שם) משרבו אחר בצעם לבם הולך - רבו האומרים לדע מוב ולטוב רע - ורבו הוי הוי בעולם. משרבו מקבלנ מוכתך ומחזקני מובותיך - רבו איש חישר במעיני יעשה - שפ"ים הוגבהו והבבוהים הוללו. הי'. (ז), עי' מכי"הא (שמות כ"ג, ז), מרכחים (שם, אות י"ט), ילי"ש (שם, שנ"ב), רמבים (שע"ת רע"ב, ושס"ח), רימבא (כ"ב ל"א, א), מזכות המראון בטוענים, וכן פסקו להלכה ולמעשה ברדב"ז (מיב, תשנ"ט). [ובא בפת"ש (י"ז, ח)], בהקן (קכ"ב, מ"ח), מאר שרים (מיב, ל"א), ובודאי דהכי קימל להלכה; שיש כח לכל בע"ד לאמן מלהתדיין בבוכחות שום 'טוענים' כלל ואף לא בשרטיים. (ח), פשוט שהבע"ד אינם חייבין לשעבד עצמם עד זמן מלתי מוגבל, ותנאי כזה יש לה תוקף, עי' איתן האזרחי (ר"ח), חבצרה (מיס י"ח), דינ (מיה, ב). (מב), כי הדיינים אינם חייבים לקבל עליהם אחריות טעות שבלא יודעין, [עי' פושו"ע (מיס י"ב, ח), וכ"כ הרדיר בבוואתו (אות ח') [בס נחלת יעקב]; שרק בתנאי זה שבו לדין, [אבל פשוט, דא"א מועיל להכשיר עיזות הדין שבמזיד חיז, עי' פשנמ"ל (תניינא חיז, כ"מ), וקובץ שערי הלכות (גלון כ"ה). ופשוט, דלאור שהבע"ד הענקו 'מחילה' חוקה כזה להדיינים, לא נשאר להם שום אמתלא שלא מלהענק להם זכותם לדין גמור' כבל (אות א), רק אם רוצים להניח להם מקום לעיוות את הדיך כפי היוצא לבוכת עצמם וכנל (שם אות ח'). (י), על הבע"ד ליזהר מאוד, שלא יחתמו על שום נוסח 'ארבישרעשן' בלשון עבעליש - זולת על הנוסח שמעל"ד, כדי שלא יתבטלו כל כח התנאים שבבאן.

נעשה בהלכה ע"פ ספר משפטים בהלכתם (על הלכות דיינים), והופץ ע"י בר"ן 'שטרו המשפט' בהסכמת גדולי הרבנים. להוציאו מ'פנקס בית דין': 0082 - 874 (718) \ 9037 - 789 (800) [מסמך # 13], להסברה לכל הנוגע לזה - אפשר להתקשר ל'לשכת הבירר': 9708 - 425 (845)